

KUTSESTANDARD

Vedurijuhi abi, tase 2

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Vedurijuhi abi, tase 2	2

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Vedurijuhi abi töötab vedurimeeskonna liikmena ja koostöös vedurijuhiga jälgib tee vaba olekut, signaale, signaalnäidikuid ja -märke, ütleb vedurijuhile signaalide näidud ja lubatud kiirused, vajadusel kontrollib rongi seisukorda ja vedurijuhi korraldusel veduri (mootorrongi) tehnilist korrasolekut.

Vedurijuhi abi kutsealal on kaks kutset.

Vedurijuhi abi, tase 2 töötab koos vedurijuhiga, täites tema korraldusi.

Vedurijuhi abi, tase 3 täidab lisaks 2. taseme vedurijuhi abi ülesannetele ka manöövrivrijuhi ülesandeid, tehes manöövritööd, juhtides ja juhendades seejuures manöövrimeeskonna liikmeid, tehes kommertsülevaatust ja vagunite tehnohooldust.

A.2 Tööosad

A.2.1 Töö alustamine, veduri vastuvõtmine ja üleandmine

- 1) Tutvumine operatiivkorralduste ja muudatustega tööpiirkonnas
- 2) Tööks kasutatava inventari olemasolu ja korrasoleku kontrollimine
- 3) Tutvumine raudteeveeremi üle andnud vedurimeeskonna märkustega ja tehnohoolduse tegemise kuupäeva kontrollimine
- 4) Veendumine raadioside ja mootorrongi koosseisus "reisija-vedurijuht" side korrasolekus
- 5) Veendumine veduri automaatsignalisatsiooni, autostopi, kiirusmeeriku ja muude ohutusseadmete plommide korrasolekus
- 6) Kontrollülevaatus tegemine raudteeveeremi vastuvõtmisel depoos või jaama teedel
- 7) Veduri koristamine ja puhastamine
- 8) Mittekorras seadmete rikkepõhjuste ja seisundi kindlakstegemine ning rikete kõrvaldamine

A.2.2 Tööpiirkonnas liikumine

- 1) Vedurijuhi korralduste täitmine veoveeremi agregaatide ja sõlmede kontrollimisel, hooldusel ja tehnilisel teenindamisel
- 2) Kehtestatud kõneluste reglemendi täitmine
- 3) Rongi sundpeatumisel jaamavahel pidurite iseenesliku töösse rakendamise põhjuste väljaselgitamine ning raudteeveeremi kinnitamine iseenesliku liikuma hakkamise vältimiseks
- 4) Tee ja signaalide jälgimine
- 5) Keelava näiduga foorile lähenemisel või muudel kiiruse vähendamist nõudvatel juhtudel vedurijuhi tegevuse kontrollimine ja keelava näidu pidev kordamine ning vedurijuhi mittetegutsemisel rongi peatamine
- 6) Vedurijuhi mittetegutsemisel või juhtimisvõime kaotusel teate edastamine liikluskorraldajale ja kõikidele sel teelõigul olevatele raudteeveeremi juhtidele
- 7) Reisirongi peatuste ajal reisijate peale- ja mahamineku visuaalne jälgimine
- 8) Mootoriruumi seadmete töö kontrollimine ja tulemuste teatamine vedurijuhile
- 9) Rongi seisukorra, terviklikkuse ja rongist antavate signaalide jälgimine, kaheajalises piirkonnas ka vastutuleva rongi seisukorra jälgimine

A.2.3 Veduri tehniline teenindamine teel olles ja vahejaamas

- 1) Veduri veermiku seisundi kontrollimine
- 2) Pidurihoovastiku kontrollimine ja reguleerimine
- 3) Piduriklotside kulumisastme, neid fikseerivate kiilude olemasolu ja asendi kontrollimine
- 4) Veoveeremi agregaatide ja sõlmede korrasoleku kontrollimine
- 5) Veduri määrdeainete, liiva, vee ja kütusega varustatuse kontrollimine

A.2.4 Rongi tehnohoolduse tegemine üksiku rikkis vaguni mahahaakimiseks

- 1) Raudteeveeremi tehnohoolduse tegemine, raudteeveeremi sõlmede korrasoleku ja kompleksuse kontrollimine
- 2) Raudteeveeremi pidurivoolikute ühendamise ning automaatpiduriproovi tegemine ja piduriteatise vormistamine
- 3) Raudteeveeremi piiramine

A.2.5 Raudteeveeremi kinnitamine pidurkingadega ja pidurkingade eemaldamine

- 1) Raudteeveeremi kinnitamine pidurkingadega ning korralduse andmine pidurkingadele pealesõitmiseks
- 2) Korralduse andmine pidurkingadelt mahasõitmiseks, pidurkingade eemaldamine ja hoiukohta paigutamine
- 3) Raudteeveeremi kinnitamine muude kehtestatud kinnitusvahenditega ja neist vabastamine

A.2.6 Matka valmistamine

- 1) Matka valmistamine käsipöörmetel
- 2) Matka valmistamine kurbliiga

A.2.7 Dokumentidega töötamine

- 1) Veodokumentide vastuvõtmine ja üleandmine
- 2) Veodokumentide ja vagunite vastavuse kontrollimine
- 3) Vedurijuhi jaoks kirjaliku hoiatuse ja/või muu sõiduloa saamine ja nende kontrollimine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Vedurijuhi abi tööaeg sõltub tööiseloost ja rongide liiklusgraafikust, seetõttu töötab ta ka puhkepäevadel, riiklikel pühadel ja öösi.

Töö on vahelduvate tööülesannetega, toimub välitingimustes ja raudteeveeremil.

Võimalik on kokkupuude tervistkahjustavate ainetega (mootorikütused, määrdeained ja tehnilised vedelikud, happed, heitegaasid jmt).

Töökeskkonnas võib esineda müra, tolmu, niiskust ja vibratsiooni.

Töökeskkond (näit liikuv raudteeveerem ja liikuvad mehhanismid) on seotud vigastuste tekkimise kõrgendatud riskiga.

Keskmisest kõrgema ohtlikkusega töö tõttu peab vedurijuhi abi täpselt järgima tööeeskirjade, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, kandma tööandja poolt väljastatud ja töötingimustele vastavat tööriietust ning kasutama isikukaitsevahendeid. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada haigestumise, trauma, töövõimetuse või raudteeliiklusõnnetuse.

Vedurijuhi abi kutse eeldab regulaarset tervisekontrolli.

A.4 Töövahendid

Põhilisteks töövahenditeks on raudteeveerem ja selle hoolduseks vajalikud käsitööriistad, raadiojaam, vile ja signaalvahendid (näit signaallipud, käsilatern), pidurkingad.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Vedurijuhi abi töö eeldab füüsilise koormuse taluvust, pinge- ja keskkonnataluvust, liigutuste täpsust, head koordinatsiooni, kontsentreerumisevõimet, iseseisvust ja otsustusvõimet, suhtlusoskust ja koostöövalmidust, kohusetundlikkust ja õppimisvalmidust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt töötavad 2. taseme vedurijuhi abina inimesed, kellele on vähemalt põhiharidus ja kutseoskused on omandatud töökohal õppides vähemalt samal tasemel kogenud vedurijuhi abi või vedurijuhi juhendamisel.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Vedurijuhi abi

A.8 Reguleerimisalade tegutsemiseks

Veduri juhi abi töö on reguleeritud raudteeseadusega ja Vabariigi Valitsuse määrusega „Töökeskonna ohutegurite ja tööde loetelu, mille puhul alaealise töötamine on keelatud“.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Veduri juhi abi, tase 2 kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1-B.2.8 tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Töö alustamine, veduri vastuvõtmine ja üleandmine	EKR tase 2
Tegevusnäitajad: 1) tutvub operatiivkorralduste ja muudatustega tööpiirkonnas, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest; 2) kontrollib tööks kasutatava inventari olemasolu ja korrasolekut (sh käsisignaale, pidurkingade jmt) olemasolu ja korrasolekut; raadiojaama korrasolekut, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest; 3) tutvub raudteeveeremi üle andnud vedurimeeskonna märkustega ja kontrollib tehnohoolduse tegemise kuupäeva, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest; 4) veendub raadioside ja mootorrongi koosseisus "reisija-veduri juht" side korrasolekus, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest; 5) veendub veduri automaatsignalisatsiooni, autostopi, kiirusmeeriku ja muude ohutusseadmete plommide korrasolekus, juhindudes raudtee tehnokasutuseeskirja ja seadmete kasutusjuhendite nõuetest; 6) teeb kontrollülevaatus raudteeveeremi vastuvõtmisel depoos või jaama teedel, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest, kontrollides: a) helisignaali andmise seadme, prožektori ja teiste signaaltulede, valgustuse, kontroll- või mõõteseadmete korrasolekut; b) piduriseadmete korrasolekut; c) diiselmootori ja selle muude seadmete korrasolekut; d) haakeseadmete ja liivapuisturite korrasolekut; e) veermikuosade korrasolekut; f) valmistajatehase poolt konstruktsioonis ettenähtud kaitseseadmete olemasolu ja korrasolekut, vältides detailide või sõlmede-agregaatide mahakukkumist; g) tulekustutusseadmete, signaal- ja päästevahendite olemasolu ja korrasolekut; h) lühise- ja ülekoormuskaitse, diiselmootori avariiseiskamise, stopp- ja kaitseseadmete korrasolekut; i) elektriseadmete ruumi kaitseblokeeringu korrasolekut; j) akude, elektriseadmete kaitsekatete korrasolekut; k) sissepääsu-uste lukustamisseadmete ja sissepääsu-uste sulgemise kontrollsignalisatsiooni korrasolekut; l) transpordiasendis oma jõul liikuvale raudteeveeremile valmistajatehase poolt ettenähtud töötavate sõlmede stopp- ja kaitseseadmete korrasolekut; m) kütuse, jahutusvedeliku, määrdeainete ja liivaga varustatust ning lekke puudumist; 7) koristab ja puhastab veduri diislikütuse ja õli leketest, prahist jm mustusest, lumest ja jääst, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest ja kasutades asjakohaseid töövahendeid; 8) teeb oma kompetentsuse piires kindlaks mittekorras seadmete rikkepõhjused ja kõrvaldab rikked, juhindudes seadmete kasutusjuhendite nõuetest ning kasutades asjakohaseid töö- ja isikukaitsevahendeid. Hindamismeetodid: suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö	
B.2.2 Tööpiirkonnas liikumine	EKR tase 2
Tegevusnäitajad:	

- 1) täidab vedurijuhi korraldusi veoveeremi agregaatide ja sõlmede kontrollimisel, hooldusel, tehnilisel teenindamisel, juhindudes organisatsiooni normdokumentide ja seadmete kasutusjuhendite nõuetest;
- 2) täidab kehtestatud kõneluste reglementi (teavitab vedurijuhti fooride näitudest, jaamakorraldajate ja signalistide signaalidest, liikumise kiirustest jaamateedel ja jaamavahel, lähenemisest kiiruse piirangutega aladele), juhindudes raudtee tehnokasutuseeskirja ja selle lisade nõuetest ning organisatsiooni normdokumentide nõuetest;
- 3) rongi sundpeatumisel jaamavahel selgitab välja pidurite iseenesliku töösse rakendamise põhjused ning kinnitab raudteeveeremi iseenesliku liikuma hakkamise vältimiseks, juhindudes raudtee tehnokasutuseeskirja ja selle lisade nõuetest;
- 4) jälgib teed ja signaale, juhindudes raudtee tehnokasutuseeskirja ja signalisatsioonijuhendi nõuetest;
- 5) kontrollib vedurijuhi tegevust keelava näiduga foorile lähenemisel või muudel kiiruse vähendamist nõudvatel juhtudel ja kordab pidevalt keelavat näitu; vedurijuhi mittetegutsemisel peatab rongi, juhindudes signaalide näitudest, vedurijuhi kontrolleri asendist või juhtimise organite tõmbejõust, pidurdus- ja rõhualuste magistraalide rõhu suurusest, kehtestatud kiirustest;
- 6) vedurijuhi mittetegutsemisel või juhtimisvõime kaotusel edastab teate rongidispetšerile või jaamakorraldajale ja kõikidele antud teelõigul olevatele raudteeveeremi juhtidele, juhindudes tehnokasutuseeskirja ja selle lisade ning organisatsiooni normdokumentide nõuetest;
- 7) jälgib reisijate peale- ja mahaminekut reisirongi peatuste ajal, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest;
- 8) kontrollib mootoriruumi seadmete tööd ja teatab vedurijuhile kõrvaliste helide, sädemete, valgussähvatuste, kõrbenud isolatsiooni, õli- ja kütuselekete jm avastamisest;
- 9) jälgib rongi seisukorda ja kahe rajalises piirkonnas ka vastutuleva rongi seisukorda, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest.

Hindamismeetodid:

suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö

B.2.3 Veduri tehniline teenindamine teel olles ja vahejaamas

EKR tase 2

Tegevusnäitajad:

- 1) kontrollib veduri veermiku seisundit, juhindudes valmistajatehase kehtestatud nõuetest;
- 2) kontrollib ja reguleerib pidurihoovastikku, juhindudes valmistajatehase kehtestatud nõuetest;
- 3) kontrollib piduriklotside kulumisastet, neid fikseerivate kiilude olemasolu ja asendit, juhindudes pidurikasutusjuhendi nõuetest;
- 4) kontrollib veoveeremi agregaatide ja sõlmede korrasolekut, juhindudes valmistajatehase kehtestatud ja organisatsiooni normdokumentide nõuetest;
- 5) kontrollib veduri määrdeainete, liiva, vee ja kütusega varustatust, juhindudes organisatsiooni normdokumentide nõuetest.

Hindamismeetodid:

suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö

B.2.4 Rongi tehnohoolduse tegemine üksiku rikkis vaguni mahahaakimiseks

EKR tase 2

Tegevusnäitajad:

- 1) teeb raudteeveeremi tehnohooldust, kontrollides raudteeveeremi sõlmede (näit käiguosad, automaatpidurid, haakeseadmed, vaguni raam ja kere) korrasolekut ja kompleksust, juhindudes raudteeveeremi käitamise ja ohutuse nõuetest;
- 2) ühendab raudteeveeremi pidurivoolikud, teeb automaatpiduriproovi ja vormistab piduriteatise vedurijuhile, juhindudes raudtee rongiliikluse ja manöövr töö juhendi ning raudteeveeremi pidurite kasutamise eeskirja nõuetest;
- 3) piirab raudteeveeremi vastavalt saadud korraldusele, juhindudes raudtee signalisatsioonijuhendi ja jaama tehnokorraldusakti nõuetest.

Hindamismeetodid:

suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö

B.2.5 Raudteeveeremi kinnitamine pidurikingadega ja pidurikingade eemaldamine

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

- 1) kinnitab raudteeveeremi pidurikingadega ratta pidurikingale pealesõiduga, saades liikluskorraldajalt korralduse raudteeveeremi kinnitamiseks, valides pidurikingad ja toimetades need raudteeveeremi juurde; asetab vastava arvu pidurikingi rõõpale, annab vedurijuhile korralduse pidurikingadele pealesõiduks, jälgides raudteeveeremi liikumist

ja teatades raudteeveeremi kinnitamisest liikluskorraldajale, juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja kehtestatud korrast; 2) annab vedurijuhile korralduse pidurkingadelt mahasõiduks, mahasõidu järgselt eemaldab pidurkingad ja kontrollib pidurkingade korrasolekut, pidurkingade arvu ja paigutab need hoiukohta, teatades liikluskorraldajale pidurkingade eemaldamisest ja hoiukohta paigutamisest, juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja kehtestatud korrast; 3) kinnitab raudteeveeremi muude kinnitusvahenditega (näit seisupidur, käsipidur), juhindudes raudteeveeremi käitamise eeskirja nõuetest.	
Teadmised: 1) raudteeveeremi käsipiduritega või muude kehtestatud kinnitusvahenditega kinnitamise ja vabastamise põhimõtted; 2) pidurkingadele kehtestatud nõuded; 3) pidurkingade hoiustamise põhimõtted; 4) raudteeveeremi pidurkingadega kinnitamise ja pidurkingade rataste alt eemaldamise korra nõuded.	
Hindamismeetodid: suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö	
B.2.6 Matka valmistamine	EKR tase 2
Tegevusnäitajad: 1) valmistab matka käsipöörmetel (sh seab pöörangud matkaasendisse), juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja kehtestatud korrast; 2) valmistab matka kurbliiga (sh seab pöörangud matkaasendisse), juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja kehtestatud korrast.	
Hindamismeetodid: suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö	
B.2.7 Dokumentidega töötamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) võtab vastu ja annab üle veodokumendid, juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja ja raudteeveo-ettevõtja kehtestatud korrast; 2) kontrollib veodokumentide ja vagunite vastavust, juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja ja raudteeveo-ettevõtja kehtestatud korrast; 3) võtab vastu kirjaliku hoiatuse ja/või muu sõiduloa vedurijuhi jaoks (näit võtisaua, teeloa) ja kontrollib nende õigsust, juhindudes raudteeinfrastruktuuri valdaja kehtestatud korrast.	
Hindamismeetodid: suuline ja kirjalik hindamine, proovitöö	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.8 Vedurijuhi abi, tase 2 kutset läbiv kompetents	EKR tase 2
Tegevusnäitajad: 1) kuulab ära tööülesannete täitmiseks vajaliku info, edastab tööülesannete täitmiseks vajaliku info, täites reglemendi nõudeid; 2) järgib organisatsioonis kehtestatud reegleid ja normdokumentide nõudeid, tööjuhiseid, tehnoloogiaid ja kvaliteedinõudeid; 3) töötab hoolikalt ja korrektselt, ohustamata enda ja teiste inimeste tervist, vara või keskkonda; 4) korrastab töökoha nõuetekohaselt, valib sobivad töövahendid, juhindudes töö iseloomust ning veendub enne töö alustamist nende korrasolekus ja ohutuses; 5) kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid otstarbekalt, sihipäraselt ja heaperemehelikult, järgides nende kasutusjuhendite nõudeid; 6) korrastab ja puhastab töös kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja kaitsevahendeid regulaarselt, järgides nende hooldusjuhendite nõudeid; 7) kasutab side- ja signaalvahendeid (rongiraadioside, manöövriraadioside, käsi- ja helisignaalvahendid); 8) järgib töötervishoiu- ja tööohutusunõudeid töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö käigus ja töökoha korrastamisel, kasutades tervisekaitseks ettenähtud isikukaitsevahendeid (näit töötab tööriietes ja -jalatsites,	

2. Kutsestandardi koostajad	Anto Looken, SA Raudteekutsed Evi Noorhani, Eesti Energia Kaevandused ASi Logistikaettevõtte Leonid Vätson, AS EVR Cargo Mart Klaassen, Edelaraudtee AS Mati Lõhmus, AS Eesti Raudtee Tiiu Poltruk, Edelaraudtee Infrastruktuuri AS Tarvi Viisalu, AS Eesti Raudtee Tambet Lõhmus, AS EVR Cargo Tambet Õun, AS EVR Cargo Tõnu Aruste, AS Eesti Raudtee Tõnu Sarapuu, Edelaraudtee AS Vera Pesotskaja, Eesti Energia Kaevandused ASi Logistikaettevõtte
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	21.09.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	11.04.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8311 Veduri- ja rongijuhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	2
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Assistant driver, level 2
Vene keeles	Помощник машиниста локомотива
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	